

30 5 Педагогічна компетентність викладача (Pedagogical Competence of Teacher)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>18 Виробництво та технології</i>
Спеціальність	<i>186 Видавництво та поліграфія</i>
Освітня програма	<i>Видавництво та поліграфія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна/вечірня)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>1 кредит / 30 годин, з яких 10 годин лекцій і 20 годин самостійної роботи</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>Доступний на сайті www.rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Завідувач кафедри англійської мови гуманітарного спрямування, доктор педагогічних наук, професор СІМКОВА Ірина Олегівна, isimkova@ukr.net +380(67)7679692</i>
Розміщення курсу	<i>-</i>

Загальні відомості

Вступ

Педагогічна компетентність викладача є обов'язковим складником освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Педагогічна компетентність викладача – це поєднання знань, умінь, навичок, а також способів та прийомів їхньої реалізації в діяльності, спілкуванні, розвитку (саморозвитку) особистості, що охоплює гуманістичні й етичні погляди майбутніх фахівців та важливі ціннісні орієнтири їхньої професійної діяльності.

Структура педагогічної компетентності викладача розкривається через його педагогічні вміння, що представляють собою сукупність дій, які, насамперед, співвідносяться з функціями педагогічної діяльності, значною мірою виявляють індивідуально-психологічні особливості викладача.

Під час опанування дисципліни аспіранти отримують та поглиблюють знання щодо змісту та структурно-компонентного складу педагогічної компетентності, перспектив створення Єдиного Європейського простору вищої освіти, щодо ролі цифрової компетентності у структурі педагогічної компетентності викладача та ролі професійної етики у педагогічній діяльності майбутнього викладача; формують та розвивають навички і вміння організації навчального процесу, підготовки та проведення лекційних та практичних занять, педагогічної взаємодії, співробітництва зі студентами; розвивають творчі здібності та критичне мислення. Важливого значення набуває розуміння аспірантами особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти як соціальної інституції та науково-інформаційна комунікація як ресурс збагачення педагогічної компетентності викладача.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Педагогічна компетентність викладача» є систематизація наукових уявлень аспірантів про педагогічний сенс компетентнісного підходу, опанування педагогічної компетентності викладача ЗВО, набуття аспірантами знань про сучасні методики викладання дисциплін відповідної спеціальності та здатності до проведення емпіричних науково-педагогічних досліджень з проблем педагогічної компетентності викладача, розвиток та вдосконалення навичок і вмінь необхідних у процесі теоретичної і практичної підготовки до майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

Об'єктом дисципліни є навчальний процес підготовки фахівців за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія.

Предметом дисципліни є методика формування у аспірантів науково-педагогічного стилю професійного мислення. Фахова дисципліна узгоджується з аспірантом та науковим керівником аспіранта.

Метою дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії компетентностей:

загальних -

ЗК 4

здатність діяти в парадигмі системного наукового світогляду, професійної етики та загального наукового і культурного кругозору;

спеціальних (фахових, предметних) –

СК 7

здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої та фахової передвищої освіти, пов'язану з викладанням навчальних дисциплін у сфері виробництва та технологій;

СК 8

здатність спілкуватися з широким європейським і світовим академічним товариством та використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації державною та іноземною мовами;

СК 10

здатність оформлювати наукові публікації та звіти з наукових досліджень у відповідності до існуючих стандартів та у відповідності до норм академічної доброчесності.

Після вивчення навчального матеріалу здобувачі мають продемонструвати такі результати навчання:

РН 3 Формулювати й увиразнювати результати власних досліджень представляти результати дослідження у формі наукових звітів, статей, доповідей тощо для їх широкої апробації у вітчизняних та міжнародних фахових інформаційних ресурсах державною, англійською та/або іншою іноземною мовою з дотриманням принципів академічної доброчесності.

РН 4 Дотримуватися етичних і культурних принципів комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності під час оприлюднення, презентації, обговорювання та захисту результатів наукових досліджень в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією державною та іноземною мовами.

РН 8 Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті; викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань з видавництва та поліграфії, суміжних галузей; впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес.

РН 9 Знати та розуміти структуру та функції загальнонаукової філософської концепції наукового світогляду, ролі науки, її впливу на суспільні процеси та розвиток сучасної цивілізації

РН 10 Адаптуватися до зростання потоків інформації як наслідків науково-технічного прогресу, розуміти необхідність постійного особистісного та професійного саморозвитку та вдосконалення підходів під час наукової, дослідницької, викладацької та інноваційної діяльності.

РН 11 Викладати складні теоретичні й емпіричні моделі в доступній для розуміння ідей формі, доводити та аргументовано відстоювати результати власних досліджень в контексті нових знань, розроблення ефективної структури організації навчального процесу для забезпечення помноження і цілісності знань у педагогічній практиці.

Пререквізитами засвоєння дисципліни «Педагогічна компетентність викладача» є компетентності та програмні результати навчання, отримані протягом першого року опанування усіх компонентів освітнього складника цієї ОП.

2. Зміст навчальної дисципліни

Назва тем

Тема 1. Педагогічна компетентність викладача, її зміст та структурно-компонентний склад крізь призму особистісно-професійного призначення викладача закладу вищої освіти.

Тема 2. Науково-інформаційна комунікація як ресурс збагачення педагогічної компетентності викладача.

Тема 3. Місце та роль цифрової компетентності у структурі педагогічної компетентності викладача.

Тема 4. Роль професійної етики у педагогічній діяльності майбутнього викладача.

Тема 5. Етапи становлення педагогічно-компетентного викладача закладу вищої освіти: навчання протягом життя та усвідомлення перспектив створення Єдиного Європейського простору вищої освіти.

3. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Дубасенюк, О. (2016). *Професійно-педагогічна освіта: методологія, теорія, практика: монографія*. Т.2. Житомир: видавництво ЖДУ ім. І. Франка. 376 с.

2. Кушніренко, Н. Шейко, В. (2016). *Організація та методика науководслідницької діяльності*. 5-е вид. К: Знання. 307 с.

3. Лісова, С. (2010). *Компетентнісний підхід у вищій школі: зарубіжний досвід // професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: Монографія*. Житомир, 148 с.

4. Сидорчук, Н. (2014). *Професійно-педагогічна підготовка студентів в контексті Єдиного Європейського освітнього простору: історико-педагогічний аспект (монографія)*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 608 с.

5. Kijpokin, K. (2021). *The Importance of Teacher Education in Global Education, Research Anthology on Instilling Social Justice in the Classroom*, 10.4018/978-1-7998-7706-6, (1332-1358).

6. Pantić, N., & Florian, L. (2015). *Developing teachers as agents of inclusion and social justice. Education Inquiry*, 6(3), 333-351. doi:10.3402/edui.v6.27311.

Допоміжна література:

1. Сімкова, І.О. (2019). Роль автентичних навчально-інформаційних ресурсів у процесі професійної підготовки. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. Вип. 4(88), 2019, с. 116-127

2. Beco, D. (2018). *The right to inclusive education: Why is there so much opposition to its implementation? International Journal of Law in Context*, 143(3), 396-415. doi:10.1017/51744552317000532.

3. Pantić, N., & Florian, L. (2015). *Developing teachers as agents of inclusion and social justice. Education Inquiry*, 6(3), 333-351. doi:10.3402/edui.v6.27311.

4. Simkova, I., Baranovska, L., Morska, L., & Zasluzhena, A. (2020). *Enhancing critical thinking skills of future language scholars in pedagogical courses. Advanced education*, 14, 2020 <https://doi.org/10.20535/2410-8286.202382>

Он-лайн ресурси:

<https://www.teachthought.com/technology/the-padaqaqy-wheel/>

<https://designingoutcomes.com/english-speaking-world-v5-0/>

<https://www.eursc.eu/en/Office/Units/pedagogical-development>

<https://bookwhen.com/epfl#focus=ev-suos-20210930093000>

Навчальний контент

4. Методика опанування навчальної дисципліни

Загальний методичний підхід до викладання навчальної дисципліни визначається як комунікативно-когнітивний та професійно орієнтований, згідно з яким у центрі освітнього процесу знаходиться аспірант – суб'єкт навчання і майбутній науковець. Педагогічна компетентність викладача поєднує положення гуманітаризації, яке реалізується через розширення й поглиблення загальної гуманітарної культури майбутніх педагогічних працівників, розширення їхнього соціокультурного кругозору й засвоєння ними загальнолюдських цінностей.

Робота на лекціях спрямована на засвоєнні широкого кола знань, спрямованих на самоактуалізацію докторів філософії в умовах професійної діяльності.

Тематика практичних занять відповідає завданням теоретично-практичної підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти ступеня доктора філософії та детально розглядається у навчальній програмі дисципліни.

Таблиця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання і оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>РН 3 Формулювати й увиразнювати результати власних досліджень представляти результати дослідження у формі наукових звітів, статей, доповідей тощо для їх широкої апробації у вітчизняних та міжнародних фахових інформаційних ресурсах державною, англійською та/або іншою іноземною мовою з дотриманням принципів академічної доброчесності.</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>
<i>РН 4 Дотримуватися етичних і культурних принципів комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності під час оприлюднення, презентації, обговорювання та захисту результатів наукових досліджень в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією державною та іноземною мовами.</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>
<i>РН 8 Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті; викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань з</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>

<i>видавництва та поліграфії, суміжних галузей; впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес.</i>	<i>фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	
<i>РН 9 Знати та розуміти структуру та функції загальнонаукової філософської концепції наукового світогляду, ролі науки, її впливу на суспільні процеси та розвиток сучасної цивілізації</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>
<i>РН 10 Адаптуватися до зростання потоків інформації як наслідків науково-технічного прогресу, розуміти необхідність постійного особистісного та професійного саморозвитку та вдосконалення підходів під час наукової, дослідницької, викладацької та інноваційної діяльності.</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>
<i>РН 11 Викладати складні теоретичні й емпіричні моделі в доступній для розуміння ідеї формі, доводити та аргументовано відстоювати результати власних досліджень в контексті нових знань, розроблення ефективної структури організації навчального процесу для забезпечення помноження і цілісності знань у педагогічній практиці.</i>	<i>Лекційні заняття. Використовуються такі основні методи: дискусійне обговорення, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, а також дослідницький під час самостійної роботи (систематизація, робота з фактологічної базою, навчально-методичною та науковою літературою).</i>	<i>Відповідно до рейтингової системи оцінювання (наведено нижче).</i>

5. Самостійна робота здобувачів

Самостійна робота здобувача наукового ступеня доктора філософії є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає:

- опрацювання автентичної наукової літератури;
- виконання в індивідуальному порядку завдань різного рівня складності;
- підготовка професійного портфоліо викладача та його презентація;
- підготовка до заліку;

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Освітній компонент «Педагогічна компетентність викладача» носить теоретичний характер, тому успішне проходження курсу передбачає відвідування лекцій за темами та виконання відповідних до них завдань. Вагома частина рейтингу аспіранта формується за умови активної участі у обговореннях під час експрес-опитування, тому пропуски лекційних занять не дають можливості аспіранту отримати максимальні бали у семестровий рейтинг. Загальне оцінювання

відбувається за схемою узгодженої рейтингової системи оцінювання. Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

На першому занятті здобувачі ознайомлюються із рейтинговою системою оцінювання (PCO) дисципліни, яка побудована на основі Положення про систему оцінювання результатів навчання https://document.kpi.ua/files/2020_1-273.pdf

Зокрема, рейтинг аспіранта з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за: участь у дискусіях та експрес-опитуваннях на 5 лекційних заняттях.

В результаті максимальний середній ваговий бал дорівнює 100 балам:

5 занять x 10 балів = 50 балів

Підготовка та презентація портфоліо викладача = 50 балів

Створення портфоліо викладача. Мета створення портфоліо — це спосіб фіксації, накопичення матеріалів, що демонструють рівень професіоналізму майбутніх педагогів і вміння вирішувати завдання своєї професійної діяльності. Портфоліо викладача показує рівень підготовленості аспірантів до професійної діяльності і рівень їхньої активності у навчальних та позанавчальних видах діяльності.

Основні критерії оцінювання портфоліо викладача:

1. Структура (загальні відомості, навчально-методична діяльність, науково-інноваційна діяльність, організаційно-виховна діяльність, результати педагогічної практики).
2. Глибина та повнота демонстрації рівня професіоналізму майбутнього педагога.
3. Професійність оформлення портфоліо.
4. Мовно-стилістична відповідність (лексика, вживання граматичних структур тощо).

Основні критерії оцінювання презентації портфоліо викладача:

1. Повнота демонстрації рівня професіоналізму майбутніх педагогів і вміння вирішувати завдання своєї професійної діяльності.
2. Зв'язність та логічність викладу інформації.
3. Мовно-стилістична відповідність та правильність (лексика, вживання граматичних структур тощо).
4. Якість оформлення презентації (в PowerPoint чи іншій програмі).
5. Комунікація з аудиторією.

Виконання від 95 % - 100% вимог – 50-45 балів (відмінно)

85% - 94% – 44-35 балів (дуже добре)

75% - 84% - 34-25 балів (добре)

60% - 74% – 24-15 балів (задовільно)

Менше 60% – незадовільно.

На передостанньому занятті проводиться підсумковий розрахунок стартової рейтингової оцінки, додаються бали за останні заняття та презентацію професійного портфоліо викладача, заохочувальні бали за творчу роботу. Аспіранти, які набрали необхідну кількість балів ($RD \geq 60$), мають можливість:

- отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу. У такому разі до заліково-екзаменаційної відомості вносяться бали RD та відповідні оцінки;

Переведення значення рейтингових оцінок в залікові оцінки для виставлення їх до залікової відомості здійснюється відповідно до таблиці:

RD	Оцінка
95...100	відмінно
85...94	дуже добре
75...84	добре
65...74	задовільно
60...64	достатньо
менше 60	незадовільно
умови допуску до заліку не виконані	не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Сертифікати проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою можуть бути зараховані за умови виконання вимог, наведених у Наказі № 7-177 від 01.10.2020 «Про затвердження положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті»: https://document.kpi.ua/2020_7-177

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Укладено

завідувачем кафедри англійської мови гуманітарного спрямування № 3, д. пед. н., проф. Сімковою І.О.

Ухвалено

кафедрою технологією поліграфічного виробництва (протокол № 14 від 18.06.2021 р.)

Погоджено

Методичною комісією Видавничо-поліграфічного інституту (протокол № 6 від 25.06.2021 р.)